

Palīdzēt savvaļas putniem

Elizabete Krivcova,
juriste, tiesību aizstāve

Asaros, Tāļivalža ielā 5 Latvijas Savvaļas putnu palīdzības biedrība “Drauga spārns” pēc savas iniciatīvas un par saviem līdzekļiem palīdz bezpalīdzīgā stāvoklī nonākušiem savvaļas putniem. Piekrastes pilsētā ūdensputniem ir īpašs risks savainoties saskarsmē ar cilvēka radīto vidi. Tāpēc Jūrmalai ir īpaša atbildība par līdzsvara atjaunošanu starp dabu un cilvēku. Bet Jūrmalas pašvaldība domā citādi, tā ne tikai neatbalsta biedrību, bet dara visu iespējamo, la izbeigtu biedrības nesavtīgo darbu. Dome izveidojusi veselu kustību pret putniem, kuras priekšgalā pārsteidzošā kārtā stāv Jūrmalas Zaļās partijas priekšsēdētājs Jānis Lediņš.

Biedrība “Drauga spārns” Jūrmalā darbojas jau septiņus gadus un to vada Anete Asare. Plašā privātmājas teritorijā ir izveidots dīķis un uzlikti tīkli savvaļas putnu turēšanai. Patlaban centrā atrodas ap 200 putnu - gulbji, kaijas, stārķi, svīres u.c. Kādam ir salauzts spārns, citam kāja, cits tika atrasts kā putnēns un uzkrāj spēkus līdz palaišanai savvaļā. 2014.gadā Anete Asare saņēma Latvijas lepnuma balvu. Šis pasākums radīja plašu publicitāti, un cilvēki arvien vairāk nesa ievainotus putnus. Biedrība saprata, ka esošā vieta, ģimenes dzīvojamā māja, tik strauji pieaugošam putnu skaitam ir izsmēlusī savas iespējas. Tāpēc iegādāts zemesgabals ārpus pilsētas, kur ar laiku plānots pārcelt putnus.

J.Lediņš - putnus iemidzināt!

Biedrības plānus izjauca Jūrmalas dome, kas pieprasīja līdz šī gada 1.jūnijam nojaukt visas putnu turēšanas konstrukcijas. Pamatojums – maznozīmīgs pārkāpums būvniecības saskaņošanā. Anete Asare ir vērsusies domē ar lūgumu pagarināt šo termiņu, jo biedrība tāpat plāno pārcelties. Taču dome ne tikai nelokami noraida šādus lūgumus, bet uzstājīgi raksta Dabas aizsardzības pārvaldei, lai tā nepagarinātu biedrībai izsniegto nemedijamo sugu indivīdu iegūšanas atļauju.

Dabas aizsardzības pārvalde uzdeva Jūrmalas domei jautājumu vai tā spētu nodrošināt biedrības teritorijā dzīvojošo putnu turpmāko izmitināšanu, uzturēšanu un aprūpi kā to paredz Dzīvnieku aizsardzības likums? Šī gada martā dome atbildēja, ka nav pierādījumu, ka biedrības turētie putni ir tieši no Jūrmalas, un līdz ar to: “Jūrmalas pilsētas pašvaldībai atbilstoši Dzīvnieku aizsardzības likuma 39.pantam nav jāuzņemas atbildība par citu pašvaldību teritorijā atrastiem bezpalīdzīgā stāvoklī esošajiem savvaļas dzīvniekiem (putniem)”. Atnākot uz Jūrmalas domi, teritorijas līdzīpašniece Žanete Asare, saņēma no pašreizējā vicemēra un Jūrmalas Zaļās partijas priekšsēdētāja Jāņa Lediņa vēl tiešāku atbildi: “Jūrmalas dome ir gatava rast finansējumu putnu iemidzināšanai.”

Privātpersonu vai sabiedrības intereses?

Kā var būt, ka piekrastes teritorijā Zaļā partija iestājas pret kaijām un gulbjiem? Kā varēja rasties doma, ka palīdzība putniem ir jāsniedz tikai pēc viņu pieraksta vietas? Vai tad savvaļas putniem vispār ir pieraksts, pase vai personas kods? Un ja gulbis nevar pierādīt savu izcelsmi, tad ko - iemidzināšana?

Izskaidrojums tam ir. Kopš dažiem gadiem biedrības teritorijas blakus esošo zemes gabalu par 375 tūkstošiem eiro ir nopircis un uzcēlis tur lepnu villu viens no bijušā Parex bankas valdes locekļiem. Acīmredzot jaunbagātņiekam likās, ka prestižajā Kāpu ielas rajonā ir vieta dārgiem suņiem un eksotiskiem putniem, nevis kaiju un gulbju patversmei.

Tā Anete Asare tika pārvērsta no Latvijas lepnuma gandrīz par noziedznieci. Paskaidrojumus par viņas darbību ir prasījusi kriminālpolicija, viena pēc otras dažādas inspekcijas nāca veikt pārbaudes. Pārtikas un veterinārais dienests, pašvaldības un Valsts policija, prokuratūra, veselības inspekcija, būvvalde, Dabas aizsardzības pārvalde. Vienīgais, ko neskaitāmās pārbaudēs prata atrast, ir maznozīmīgi pārkāpumu būvniecības jomā – iekšējais nožogojums putnu turēšanas zonai, ar tīklu pārklātas koka karkasa nojumes un saliekamais stārķu namiņš netika saskaņoti ar būvvaldi. Kā savā atzinumā norāda būvinspekcija “lietā nav konstatējams būtisks sabiedrības interešu aizskārums vai apdraudējums ... ir skartas tikai zemes gabala kopīpašnieku (t.i. Anetes un viņas mātes) intereses.” Citu iebildumu cēla pati dome, ka pēc 2016.gada apstiprinātā teritorijas plānojuma savrupmāju apbūves teritorijā nedrīkst izvietot putnu ārstēšanas un rehabilitācijas centrus. Dome uzstājīgi nepamana, ka biedrības “Drauga spārns” putnu rehabilitācijas centrs savu darbību ir sācis nevis 2016.gadā, kad savus iebildumus cēla jaunais kaimiņš, bet gan 2010.gadā, kad šāds teritorijas plānojuma ierobežojums nepastāvēja un līdz ar to “Draugu spārnā” ir visas tiesības turpināt savu darbību.

Šeit nav, ko prātot par juridisku pamatojumu. Tā vienkārši nav, Jūrmalas domes rīcība vicemēra J.Lediņa priekšgalā ir izteikti politiska – dot priekšroku divu privātpersonu vēlmēm, nevis sabiedrības un dabas aizsardzības interesēm. Tomēr politiķa uzdevums būtu atrast līdzsvaru starp dažādām interesēm, un šeit savu misiju deputāts Lediņš nav izpildījis. Vienīgais pareizais risinājums bija nomierināt kašķīgo kaimiņu un kopā palīdzēt jau sen plānotajai centra pārvietošanai jaunajā teritorijā.

Saprotot, ka vienīgā palīdzība, ko ir gatava sniegt Jūrmalas dome, ir putnu iemidzināšana, biedrība uzsāka parakstu vākšanu zem petīcijas Jūrmalas domei. Ir jāizbeidz šī liekulīgā darbošanās pret bezpalīdzīgā stāvoklī nonākušiem putniem. Informācijai par parakstu vākšanu var sekot arī DraugaSpārns lapā feisbukā.